

Finlands Folkhögskolförening / Svenska sektionen

TEMADAG 8.2.2010 kl. 11.00-16.15

Plats; VNF, Karis

Deltagande: 35 anmälda från hela svenska folkhögskolfältet (listan bifogas)

Gäster: Timo Heinola (rektor, Kuurojen kansanopisto) och Kjell Herberts (forskare ÅA)

Kortfattad PM

1. Jyrki Ijäs och Kerstin Romberg gav bakgrund och kort introduktion till följande aktuella frågor som berör varje folkhögskola och upprätthållare:

- Förnyade lagen om fritt bildningsarbete, som trätt i kraft 1.1.2010
- Upprätthållarnas kompletteringar till oktober-rapporterna, 5.3.2010
- Tidtabellen för Keho-processen
- Finansieringsfrågorna och framtiden
- Ansökningarna om upprätthållartillstånden
- Intressebevakningsfrågan

Tidtabellen för folkhögskolornas upprätthållare:

- 5.3 a) Kompletteringarna till oktober-rapporten = svar på ministeriets brev per 8.1.2010
b) Anhållan om s.k. "Rake-pengar"
(gäller strukturförändringar, inte 'vanliga' samarbeten, sådana skall föras över till ansökningarna per 15.3, se nedan)
- 15.3 Upprätthållarnas ansökningar om kvalitets- och utvecklingsmedel (blankett har tillsänts folkhögskolorna)
- 15.6 Ansökningar om upprätthållartillstånd

2. Timo Heinola: 2010 – ett avgörande år för folkhögskolorna

Timo Heinola inledde med en översikt över utvecklingen av utbildningsväsendet i Finland sedan 1980-talet – och fria bildningens position (eller brist på position) i sammanhanget. Heinola framhävde vikten av att i denna tid av stora förändringar och skiften fundera över grundfrågorna: Vilken är vår uppgift? samt Hur förverkligar vi den? Han betonade också vikten av att se tillräckligt långt in i framtiden: Hur skall bildningsuppgiften (den fria bildningens uppdrag) formas och beskrivas för att var aktuell en lång tid framåt? Eftersom många folkhögskolor lyder under många lagar – hur kan vi klara utmaningarna för just fria bildningssidan?

Heinola menade vidare att ministeriet kanske inte egentligen vill styra processen för mycket, snarare ha svar på frågorna: 1) Beslut er för vilken uppgift ni har! Och 2) Berätta hur ni tänker förverkliga den.

Heinola framhöll skillnaden mellan den formella utbildningens "anordnartillstånd" och fria bildningens "upprätthållartillstånd". Han menade att det krävs oerhört mycket mera att bedriva fritt bildningsarbete på ett framgångsrikt sätt eftersom det lever helt på marknadens villkor; han betonade skolornas och lärarnas förmåga att skapa produkter som kan säljas – en förutsättning för folkhögskolans existens. Mitt i detta produktskapande är det viktigt att bevara den fria bildningens humanistiska värdegrund i fokus. Diskussion följde.

3. Finansieringsfrågorna belystes av Matts Granö och Jyrki Ijäs

Ministeriets mål:

- Färre upprätthållare
- Flera samarbeten
- Yrkesutbildningarna in i större helheter

Finansieringen kommer att delas i 1) prestationsbaserad statsandel, 2) kvalitets- och utvecklingsmedel (fleråriga kontrakt) och 3) investeringsstöd (formen för detta diskuteras fortfarande)

Folkhögskolornas situation i diskussionerna i finansieringssektionen (tillsatt av ministeriet / rahoitusjaosto) där Matts och Jyrki ingår:

- Externa avdrag	-20 %
- Kortkursfolkhögskolor	+20 %
- Specialuppdrag
(grupper med speciella behov)	+ 25 %
- Flerformsundervisning	-40 %
- Brev- och distans	-50 %

Diskussionerna i sektionen har berört frågan om att folkhögskolornas fria bildningsverksamhet behöver stödas, ex. statsandelen för den kunde höjas från 57 till 65 % av enhetspriset eftersom fria bildningsverksamheten lidit ekonomiskt mest de senaste åren. Temadagens deltagare stödde denna tanke. Diskussionerna går vidare inom ministeriets finansieringssektion.

4. Intressebevakningen i framtiden

Jyrki Ijäs och Kerstin Romberg redogjorde för den aktuella situationen. Finlands folkhögskolförening diskuterar för tillfället vilken position föreningen skall ha i framtiden bland andra fria bildningsorganisationer i Finland. Myndigheterna ber organisationerna ta ställning till eventuella sammanslagningar eller fördjupade samarbeten. Folkhögskolföreningen med sina 3,5 anställda är en liten och sårbar organisationsadministration.

Deltagarna diskuterade de svenska folkhögskolornas situation i sammanhanget. Den enskilt svenska föreningens verksamhet är satt på is, svenska intressena bevakas idag av svenska sektionen som nu är en del av den (finska) tvåspråkiga föreningen. Vad händer med den bevakning de svenska skolorna har om folkhögskolföreningen uppgår i en annan (ev. större) organisation?

Deltagarna uttryckte positiva åsikter om dagens villkor då folkhögskolföreningens tjänstemän sköter kontakten till de svenska skolorna och föreningens svenska sektion anordnar temadagar likt dagens.

Åsikter:

- 1) Det saknas idag ett forum för diskussion om de specifika finlandssvenska behoven (kan inte föras in på "stora föreningens" agenda och den tidigare finlandssvenska föreningen var för liten och för beroende av bara några få personer för att bära upp ansvaret)
- 2) svenska sektionens möjligheter inom föreningen är begränsade även om dess basgrupp sammanträder 2-3 ggr per termin och temadagar arrangeras
- 3) saknas också: flera finlandssvenska gemensamma rektorsmöten

Man diskuterade om Bildningsforum kunde få en större tyngd och roll för folkhögskolornas del. Diskuterades olika modeller: a) samarbetsorganisationer, b) takorganisationer och 3) serviceorganisationer.

Deltagarnas ståndpunkt blev att det nu är klokt att arbeta på 2 fronter:

- Dels betona folkhögskolföreningens fortsatta roll som intressebevakare där de svenska skolorna fortsättningsvis beaktas
- Dels arbeta på en stärkning av folkhögskolornas roll i Bildningsforums profil och intressebevakande verksamhet

Beslöts att ett sammanträde mellan BF och folkhögskolföreningens svenska sektion (basgruppen) bör arrangeras under våren 2010 för att dryfta den sistnämnda frågan vidare.

- En idé kastades fram om skapandet av ett allfinlandssvenskt samarbetsforum för folkhögskolorna, ett forum som kunde bevaka gemensamma intressen för ex. kvalitets- och utvecklingspengar, marknadsföring, valda administrativa tjänster, osv. De servicetjänster som diskuterats på riksomfattande håll: ett bolag som kunde tillhandahålla tjänster som kan köpas av upprätthållarna skulle på detta sätt få en "egen" svensk motsvarighet.

Deltagarna tog inte ställning till frågan under denna temadag. Diskussionen fortsätter.

5. **Samarbeten och annat aktuellt**

Matts Granö och Kerstin Romberg meddelade om projekt gällande valideringsfrågor och utvärderingar som drivs av VNF och Axxell Ab (fria bildningssidan).

Henrik vom Pfaler, tjänstledig från Axxell City för att bedriva mediaprojekt, hade sänt hälsningar till mötet angående en idé om folkbildningsinfo inom det nya finlandssvenska morgon-tv-pogrammet Min morgon.

Meddelades om Nordiska folkhögskolorådets Vårkonferens i Kungälv, Sverige, i mitten av april 2010, tema: hållbar utveckling. Anmälningar skall lämnas till jyrki.ijas@kansanopistot.fi eller larry.karkkainen@kansanopistot.fi , Jyrki ger info om ev. stipendier för konferensen.

Kerstin Romberg